

CHLAPEC, KTERÝ CHODIL VŠUDE POZDĚ (A DNES JE PRVNÍ)

MESSI

LEONARDO FACCIO

Leonardo Faccio

M E S S I

CHLAPEC, KTERÝ CHODIL VŠUDE POZDĚ
(A DNES JE PRVNÍ)

aktualizované vydání

Copyright © Leonardo Faccio, 2014

Cover © Jakub Karman, 2014

Translation © Štěpán Zajac, 2014

© (foto) ČTK/PICTURE ALLIANCE/Hector Rio, ČTK/AP/Emilio Morenatti, ČTK/
AP/Victor R. Caivano, ČTK/AP/Matthias Schrader, 2014

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2014

ISBN 978-80-7388-976-0

Mému otci Italu Facciovi.
A Mónica Portové Domínguezové.
Za to, že mi otevřeli všechny dveře.

OBSAH

První část: 2009 /8

Druhá část: 2010 /46

Třetí část: 2011 /132

Epilog: 2012–2014 /194

Poděkování /227

PRVNÍ ČÁST:

2009

1

Lionel Messi se právě vrátil z dovolené v Disneyworldu a teď se ke mně loudavě blíží, jen tak v sandálech a s ležérností, jíž se vyznačují všichni sportovci, když mají právě volno. Mohl by dál odpočívat třeba v Argentině nebo v kterékoli zemi někde v Karibiku, on však dal přednost předčasnému návratu do Barcelony. Chce trénovat. Dovolená ho už nudí. Uvelebí se na židli u pustého fotbalového hřiště sportovního komplexu Ciudad Deportiva, který si klub FC Barcelona vystavěl v údolí, daleko od obytných čtvrtí města. Vypadá to tady spíše jako prosvětlená laboratoř ze skla a betonu, v níž trenéři mění talentované fotbalisty na dokonale přesné stroje. Messi je ovšem typem hráče, který k tomu, aby fungoval, žádný návod nepotřebuje. Ciudad Deportiva pro něj znamená něco jako skutečný šlechtitelský inkubátor. Dnes odpoledne souhlasil s tím, že mi věnuje čtvrt hodinu na rozhovor. Vypadá spokojeně. Po skončení turné, které jeho klub absolvoval po Spojených státech, se rozhodl zůstat pár dní s rodiči, sourozenci, strýčky, bratřenci, synovci a také se svou dívkou v americkém Disneyworldu. Myšákovi Mickeymu bleskurychle došlo, že je Messi ideální osobou, na níž si disneyovský svět iluzí může vybudovat skvělou reklamu, a tak celá Messiho rodina měla na všechny atrakce vstup zdarma jenom za to, že se Leo nechal párkrát nafilmovat v zahradách obklopujících impérium kreslených příběhů. Dnes si videa, ve kterých Messi provádí kouzla s mí-

čem na pozadí všech těch fantasmagorických staveb, můžeme pustit na YouTube.

„Báječně jsme si to užili,“ svěruje se mi. „Konečně se mi povedlo Disneyworld navštívit.“

„A co se ti tam líbilo nejvíc?“

„Vodní atrakce, parková úprava, zkrátka celá ta podívaná. Prostě všechno. Byl jsem tam hlavně kvůli svým malým synovcům a bratrancům a také kvůli sestře. Ale chtěl jsem tam jet už jako dítě.“

„Byl to tvůj sen?“

„Tak nějak. Ano, myslím, že ano. Aspoň u dětí do patnácti let to tak je. Ale platí to, i když je ti o něco víc. Nebo snad ne?“

Sedíme sami naproti sobě v Ciudad Deportiva a Messi nejjistě převaluje v ústech každičké slovo, než ho řekne nahlas. Působí, jako by se čas od času potřeboval ujistit, že jsem mu porozuměl, nebo jako kdyby žádal o svolení, zda vůbec může promluvit. Když byl ještě dítě, trpěl jistým druhem trpaslictví v důsledku poruchy růstového hormonu. Od té doby jako bychom kvůli jeho malému tělesnému vzrůstu nahlíželi lupou i na jeho velikost fotbalovou. Zblízka má Messi stejně rozporuplné vzezření, jaké mívají dětští gymnasté – stojí na nohou, jež jsou samé svalstvo a šlachy napjaté jako tětíva, a přitom se kolem sebe rozhlížejí plachým a zvědavým pohledem zároveň. Bojovník s dětskýma očima. Chvillemi se nemohu ubránit pocitu, že jsem se vypravil na rozhovor se supermanem, ale ve skutečnosti tu rozmlouvám s jednou z těch roztržitých a křehkých postaviček z disneyovek.

„Který je tvůj oblíbený disneyovský hrdina?“

„Žádného zvlášť oblíbeného nemám, protože, popravdě řečeno, jako kluk jsem se na kreslené filmy moc neřval.“ Usměje se. „No a pak už jsem přijel sem hrát fotbal.“

Při slově fotbal se však Messimu úsměv z tváře rázem vytratí a on zvažní, stejně jako když má střílet penaltu. V očích se mu objeví stejný obezřetný pohled, na který jsme u něj zvyklí z televize. Na trávníku se Messi obvykle neusmívá. Na to je fotbal příliš vážná věc. Na světě existuje pouze dvacet pět zemí, jejichž hrubý domácí produkt přesahuje výnosy fotbalového průmyslu. Kopaná je nejpopulárnějším sportem a ve fotbalové show je Messi hlavním hrdinou. V měsících, které teď budou po jeho návštěvě Disneyworldu následovat, se dostane mnohem dál a výš než kterýkoli jiný fotbalista jeho věku. Společně s klubem FC Barcelona získá všech šest oficiálních titulů v jedné sezóně, stane se nejlepším střelcem Evropské ligy UEFA, zvolí ho nejlepším fotbalistou světa, stane se nejmladším hráčem, který v barvách svého klubu vstřelí sto branek, a propracuje se na pozici nejlépe placeného hráče s roční smlouvou na deset a půl milionů eur – desetkrát více, než vydělával Maradona, když ještě hrával v barvách Barçy. Hned zítra, po našem rozhovoru, Messi odlétá do Monackého knížectví, aby tam ve svém italském obleku šitém na míru převzal trofej pro nejlepšího hráče Evropy. Dnes odpoledne mu však ofina ještě ledabyly padá do čela, má trochu poťouchlý úsměv a zářivě zelené tričko Barçy vytažené lajdácky z krát-

kých tréninkových kalhot. Přestože je jednou z hlavních postav roztáčejších fotbalové kolo štěstěny, dnes vypadá spíše jako neupravený klučina, který fotbalovou show přišel jenom okukovat.

Když se Messi v Disneyworldu předváděl s míčem, měl před sebou ještě několik týdnů dovolené, a tak se rozhodl, že se na pár dní vrátí do města, kde se narodil. Rosario leží na sever od Buenos Aires v provincii Santa Fe. Je třetím největším městem Argentiny a také rodištěm Che Guevary. Největší fotbalový talent poslední doby tam dělil svůj čas mezi setkání s přáteli z dětství a pobyt doma u rodičů ve čtvrti Las Heras. Týden před koncem dovolené si však náhle sbalil kufry a vrátil se do Barcelony, kde na něj čekal jeho boxer Facha*. Messi žije sám se svým domácím mazlíčkem a občas u něj pobývají matka, otec nebo sestra, aby mu dělali společnost. Novináři se přirozeně hned pídili po tom, proč fotbalová superhvězda přerušuje své tak vzácné dny odpočinku. Messi odpovídal, že se vrací trénovat, aby byl ve formě. V té době zrovna hrál za argentinské národní mužstvo ve vyřazovacích zápasech na mistrovství světa v Jižní Africe. Trénoval ho Maradona a Messimu bylo jasné, že to může být jeho první šampionát v dresu s čestným číslem 10. Přál si odjet zpátky do Barcelony, aby pokračoval ve fotbalové show. Současně se však vracel i proto, že si najednou uvědomil, jak se v Argentině nudí.

* Vyslovuje se „fača“ a česky znamená „hastroš“, „třeštidlo“ apod. (pozn. překl.).

„Do Rosaria jezdím strašně rád. Mám tam domov, své blízké, všechno. Ale zároveň mě to tam unavuje, protože nic nedělám,“ říká rozpačitě. „Celý den trávím jen tak s nohama nahoře, a to je pěkná otrava.“

„Nedíváš se třeba na televizi?“

„Začal jsem sledovat seriál Ztraceni a Útěk z vězení. Nakonec mě i to přestalo bavit.“

„Proč ses přestal dívat?“

„Protože se tam vždycky stane něco nového, přijde nějaká nová zápleтка, kterou ti ale nakonec stejně někdo vyžvaní.“

Seriály Messiho otravují.

Navíc je levák. Na první pohled se ovšem zdá, že je tomu právě naopak a že jeho skutečným fetišem je pravačka. Přejíždí si po ní dlaní, jako by ji občas potřeboval polaskat a zároveň zklidnit. Teprve později si všimnu, že si nehladí svou hyperaktivní nohu, ale mobilní telefon Blackberry v kapse. I výjimeční fotbalisté mají určité návyky, jež z nich dělají obyčejné smrtelníky a tak nějak je zlidšťují. O Johanu Cruyffovi se říkalo, že pár minut předtím, než vyběhl na hřiště, pokaždé kouřil v šatně. Maradona pro změnu trénoval s rozvázanými tkaničkami u kopaček a tvrdil, že kdyby to pravidla dovolovala, hrál by tak i oficiální zápasy. Romário chodil po večerech na tancovačky a tvrdil, že mu samba pomáhá být nejlepším střelcem ligy. Většina úspěšných fotbalistů neustále nakupuje věci, kterými dávají na odiv spíše své momentální příjmy a výhody, než že by se nějakým způsobem zajišťovali pro budoucnost. Nová sportovní

auta, okázalé oblečení, luxusní náramkové hodinky. Ronaldinho si pronajímal vilu v barcelonské čtvrti Castelldefels a Messi si pořídil dům jen tři ulice od něj – dvoupatrovou stavbu na vrcholku kopce s výhledem na Středozevní moře. Na rozdíl od poněkud legračního obrazu fotbalových celebrit se zlatými hodinkami Rolex na zápěstí, obrovskými slunečními brýlemi Gucci na nose a plavovlasou modelkou po boku, slabostí fotbalového génia, který se k smrti nudí při seriálech, jsou parfémy módních značek. Členové Messiho rodiny moc dobře vědí, že pořádná kolínská zabalená v dárkovém papíře vždy dokáže vyloudit na jeho tváři úsměv.

„Jak vypadá tvůj běžný den po tréninku?“ ptám se.

„Rád si odpoledne dopřeju siestu. A večer? Nevím... Chodím třeba k bratrovi na večeři.“

Aby se mohl náš rozhovor vůbec uskutečnit, musel si Lionel Messi odepřít svůj každodenní rituál, na nějž je zvyklý už od svých dětských let. Každé odpoledne po tréninku v klubu se nejdříve naobědvá a pak jde spát. Budí se po dvou nebo po třech hodinách. Trenér olympijského vítěze v plavání Michaela Phelpse se jednou nechal slyšet, že jeho svěřenec dodržuje každý den nejméně tříhodinovou siestu, která mu pomáhá zregenerovat se po tréninku. Messi obvykle své každodenní zvyky nijak nemění. Siesta pro něj představuje obřad, jehož účel se postupně přetvářel v čas. Když byl malý chlapec, odpočinek a spánek mu spolu s léky pomáhaly regenerovat buňky. Dlouho vyspával, aby mohl růst. Dnes tvrdí, že má pro odpolední spánek jiné důvody. Siestu

dodržuje vždy stejně. Nelehá si na pohodlnou manželskou postel, kterou má ve svém pokoji. Oblečený se uvelebí jen tak na pohovku v obýváku a je mu úplně jedno, jestli někdo v kuchyni zrovna drhne nádobí nebo někde jinde práská dveřmi. Dnes už Messi růst nepotřebuje. Stejně jako plavec Phelps nebo ostatní fotbalisté však dodržuje siestu nejen proto, aby nabral nové síly, ale také proto, že když konečně nechá být míč míčem, nemá chuť dělat nic jiného. Řada kratochvílí, které by si mohl dopřát, by ho stejně dříve nebo později přestala bavit. Siesta pro něj představuje něco jako protilátku. Když člověk spí, tak nemá příležitost nudit se.

Na výjimečných osobnostech bývá něco záhadného, a je normální, že lidé chtějí jejich tajemství přijít na kloub. Fanouškové dělají vše možné i nemožné, aby se mohli svých idolů alespoň letmo dotknout. Je to způsob, jak se mohou přesvědčit, že jsou skuteční. My novináři idolům naopak klademe takové otázky, abychom zjistili, zda se jejich soukromý život podobá životu běžných smrtelníků.

„Je pravda, že jste závislý na počítačových hrách?“ zeptal se kdysi Messiho nějaký reportér z deníku El Periódico de Cataluña.

„Býval jsem, to je pravda. Teď už ale hrávám dost málo.“

„Sledujete fotbal i v televizi?“ chtěl pro změnu vědět sloupkař z El Paísu.

„Ne, na fotbal se nedívám. Já na sledování fotbalu moc nejsem.“

Dnes odpoledne mám tu výsadu, že mohu s Messim hovořit o samotě. O podobnou příležitost každodenně bojují stovky dalších novinářů.

Jeden z nich při tom dokonce riskoval svůj život.

Messi si to zřejmě ani neuvědomoval. Jednoho večera po zápase v soutěži o španělský Královský pohár na něj v podzemních chodbách vedoucích do šaten na stadionu FC Barcelona čekal muž, jemuž hrozila smrt – spisovatel Roberto Saviano. Přestože si byl vědom toho, že ho při tom mohou zabít, vypravil se za Messim, aby ho osobně poznal. Od chvíle, kdy ve své knize Gomorra rozkryl neapolskou mafii, Saviano pobýval na neznámém místě obklopen nejméně deseti strážci, kteří jej doprovázeli na každém kroku čtyřicet hodin denně. Toho večera mu na stadionu přidělili sedačku, na níž by ho nemohl zasáhnout žádný střelec. Saviano si přál podat Messimu ruku, požádat ho o autogram, položit mu pár otázek. Chtěl se s ním setkat o samotě, ale ochranka se od něj odmítla na krok hnout. Prý jen plní rozkazy. I oni pochopitelně toužili spatřit fotbalistu, který jako dítě snil o návštěvě Disneyworldu.

Člověk musí počkat celých dlouhých devět měsíců na to, aby mu nakonec milostivě poskytli patnáct minut s Messim.

Se Savianem, jenž nasazoval život jenom proto, aby mu mohl poděkovat, Messi nakonec prohodil jen pár zdvořilostních frází a přitom ho ujistil, že se v Neapoli cítí jako doma.

Nic víc.

Dnes mi Messi v areálu Ciudad Deportiva vypráví o své dovolené v Disneyworldu a když skončí, povytáhne tázavě obočí jako herec v němém filmu, který čeká na další otázky. Podobá se usměvavému klaunovi z pantomimy, jenž každou chvíli mění výraz své tváře. Kvůli jeho elektrizující hbitosti na fotbalovém hřišti ho mnozí srovnávají s herními postavičkami poskakujícími po obrazovce playstationu. Na Lionela Messiho však více než banální přirovnání z digitálního světa sedí mnohem lépe metafory a obrazy přímo surrealistické. Jako třeba představa, že pro mladíka, který přináší rozptýlení milionům lidí, není větší zábava pod sluncem než se každé odpoledne natáhnout na gauč a spát.

2

Leo Messi nemá ve zvyku hovořit s neznámými lidmi o ničem jiném než o kovaném. Jednou z výjimek je, když si objednává jídlo s donáškou. Messiho řezník zaparkuje dodávku před domem svého nejslavnějšího zákazníka a gesty turistického průvodce mi ukazuje, že na průčelí jsou umístěny bezpečnostní kamery. Jsou tři hodiny odpoledne a je pravděpodobné, že Blecha* tou dobou vyspává. Nikoho ani nenapadne plahočit se až do kopců Castelldefelsu plných zataček jenom proto, aby mohl z vrcholku pozorovat panorama Středozemního moře. Když si Messi chce ugrilovat

* Ve španělsky hovořícím světě běžně užívaná Messiho přezdívka – La Pulga, česky „blecha“ (pozn. překl.).

kus masa, zavolá řezníkovi a ten přijede s objednávkou bifteků a všelijakých klobás. Řezník je původem Argentinec a přátelé mu přezdírají „Španělák“. Nabízí se, že mě provede po okolí. V restauraci La Pampa, kde pracuje, se servíruje hovězí grilované na žhavém uhlí a argentinské maso se rozvází i domů. Messiho vila je až na vrcholku kopce, na samém konci úzké uličky, obklopená piniovým lesíkem. Městská hromadná doprava sem nejezdí. Ideální místo k tomu, pokud chce člověk mlčet.

Hovořit s Messim je výsadou trenéra, otce a řezníka. Ačkoli občas to neplatí ani pro trenéra. Maradona, který ho trénoval v argentinském národním mužstvu, jednou prohlásil, že dosáhnout toho, aby Messi zvedl telefon, je těžší než mluvit se samotným pánembohem. Hrát si na investigativního reportéra předpokládá, že si své informátory rozdělíte na ty, kdo se vychloubají, že slavného fotbalistu znají osobně, a na zbytek smrtelníků, kteří se jen matně rozpomínají na to, že ho znali ještě předtím, než sláva vzdálila Messiho jejich každodennímu životu.

Mónica Dóminová byla Messiho učitelkou na prvním stupni základní školy v rosarijské čtvrti Las Heras. Jednou večer jsme spolu telefonicky hovořili o dobách, kdy Blecha ještě usedal do první lavice.

„Vy jste ho učila číst a psát?“

„Ano, ale škola se mu moc nezamlouvala. Učil se jen proto, že musel.“

Móničin hlas zní mateřsky a zároveň slavnostně, jako by předčítala nějaký testament.

„Byl strašně zakřiknutý,“ svěřuje se mi. „Měla jsem problém se s ním vůbec domluvit.“

„Jak jste to dělala, abyste ho přiměla k hovoru?“

„Měl jednu kamarádku, Cintii, která si vždycky sedávala za něj do lavice. A ta mi tlumočila všechno, co chtěl říct.“

„Něco jako jeho osobní tlumočnice?“

„Ano. Dokonce mu kupovala i svačiny. Byla pro něj jako máma, která se stará o dítě. A on ji nechal, aby za něho všechno zařídila.“

Ve věku, v němž se všechny děti všetečně vyptávají na kdeco, se Leo Messi se svou učitelkou dorozumíval přes šestiletého břichomluvce. U osobností s opravdu mimořádnými schopnostmi se stává, že když odrostou, za jejich učiteli jakoby se jednoduše zavřela voda. „Messi budí dojem, že sám sobě stále nedokáže vykat a říkat si pane,“ tvrdí bývalá fotbalová hvězda Jorge Valdano. „Dosáhnout tak obrovské slávy a přitom si tím nenechat poplést hlavu je nemožné, pokud ovšem člověk není buď superman, nebo autista.“

Lionelovi Messimu se často vytýká, že žije uvnitř jakési bubliny.

„Potřeboval tehdy psychologa?“ ptám se učitelky.

„Doporučila jsem jeho matce, aby ho k psycholožce určitě vzala,“ důrazně odpovídá Mónica Dóminová. „Musel se nějak s tou nesmělostí vypořádat a posílit své sebevědomí. Měl ho dost nízké.“

Messiho řezník naopak sebevědomím doslova oplývá. V restauraci, kde pracuje, udělali ze jména svého hvězdného zákaz-

níka součást marketingového plánu. Vrchní číšník nabízí fanouškům výklad a prohlídku lokálu, který předstírá rustikální styl. Na stěnách jsou tu fotografie koní, obsluhující personál je oblečený jako gaučové a u vchodu visí velký plakát s vyobrazením krávy. La Pampa je zájezdní hospoda u silnice, sotva pět minut autem od Messiho vily, a pyšní se vlastním vinným lístkem. O nedělích kolem oběda se mezi hosty pokaždé najde někdo, kdo se vyptává, zda je správně v restauraci, v níž si fotbalový idol dopřává své oblíbené jídlo.

„Je pravda, že si nejčastěji dává obalovaný řízek po neapolsku, zapečený s plátkem sýra a šunky a s rajčaty navrch?“

„Tady určitě ne,“ popírá vrchní číšník. „Messi chce vždycky totéž - grilovaná hovězí žebra.“

Dilema mezi hovězími žebry a řízkem po neapolsku. Člověk by mohl lehce nabýt dojmu, že když Messi zrovna není na trávníku, neřeší nic jiného než podobné banality. Problém spočívá v tom, že dostat z něj nějaké další důvěrnosti z jeho života by bylo tvrdým oříškem i pro zkušeného psychoanalytika. Mnohem raději než na divanu psychologa však Messi odpočívá na obyčejné pohovce, na níž si užívá svou každodenní siestu.

„A šel Messi nakonec k té psycholožce?“ naléhám na učitelku.

„To už si nepamatuji,“ lituje paní učitelka. „Vzpomínám si však, že nám maminka chodila do školy ukazovat trofeje, které získal ve fotbale. On se při tom strašně styděl.“

„Měla jste i jiné žáky, kteří by byli tak ostýchaví jako on?“

„Ne. S ním to bylo jiné. Všichni přímo dychtili po tom, aby s ním mohli hrát.“

Mónica odpovídá rychle a je na ní znát, že toho má na srdci mnohem víc.

„Byl to takový zvláštní, plachý a zároveň vůdčí typ. Nemusel říct ani slovo a děti ho stejně následovaly,“ líčí mi do telefonu a určitě přitom třímá sluchátko jako maršálskou hůl. „Byl lídrem hlavně tím, co dělal, a ne tím, co říkal. V tom se nezměnil.“

„Jaký obraz vám vytane na mysli, když si na něj vzpomene-
te?“

„Pamatuji si ho jako drobného a mrštného kluka, u něhož stačí, aby se jen pousmál, a člověku je hned jasné, že má něco za lubem.“

„Setkala jste se s ním od té doby, co přestal být vaším žákem?“

„Nikdy.“

Učitelka zmlkne.

Svým způsobem však Messi ze své staré školy nikdy neodešel. Daroval jí lavice, školní pomůcky a počítače.

Dnes Blecha pozoruje svět velkými okny s výhledem na Středozevní moře. Nehybně strnulá scenérie, jež odsuzuje bezpečnostní kamery k nudné nečinnosti. Jsou tam umístěné pro případ, kdyby se něco přihodilo. A ono se většinou neděje vůbec nic. Pokud vůbec řezník nějaké tajemství zná, stejně mi ho neprozradí. Přinejlepším mi jako pán psovi předhodí pár ohlodaných kostí. Než jsme nastoupili do dodávky a vydali se

až sem, vrchní číšník mě dole v restauraci zdržel u stolu číslo dvanáct, jako by mi chtěl prozradit bůhvíjakou tajnost. Jednou večer prý Messi přijel v doprovodu jakési dívky ve svém Audi Q7, vozidle, které klub dává všem svým hráčům. Objednali si hovězí žebra a klobásu a jako moučnick karamelovou zmrzlinu. Večeře se prý odehrála za svitu svíček. Messi děvče představil jako svou nastávající.

3

Množství otázek, jimiž se vyptávám na jeho dovolenou, začíná Lea Messiho očividně otravovat. Znovu si bezděčně přejíždí rukou po kalhotách, kde má v kapse ukrytý mobilní telefon, a pohledem zabrousí nejdřív někam za stromoví, jež obklopuje areál Ciudad Deportiva, a pak se mu oči roztékají sem tam, jako by sledovaly míček na tenisovém hřišti. Zmíním se mu o novinové zprávě, jejíž titulky ho rázem vrátí zpátky na zem. Vyptávám se totiž na jeho dívku. Bylo to někdy kolem karnevalu. V letovisku Sitges, jižně od Barcelony, se zimní slunce snažilo vykreslit nádherný jarní den. Ulice byly plné gayů na výletě a městečko, v němž se každoročně koná známý festival fantasy filmů, vyzařovalo téměř karibskou atmosféru. Na fotografii z novin si Messi, který bydlí jen pár kilometrů odtud, vede za ruku dívku, jež mu výškou sahá jen lehce nad ramena. V popisku je dokonce i její jméno – Antonella Rocuzzová. Dokonalá dívčí miniatura se svůdně nápadným jménem.

„A co tvoje dívka?“ ptám se. „Je to pravda?“

„Ano, známe se od dětství,“ odpovídá a tváří se při tom, jako by rozbaloval sladký bonbon. „Je to sestřenice mého nejlepšího kamaráda.“

Světě, div se, Messi má také přátele.

Tím nejlepším je Lucas Scaglia.

Sestřenice mého nejlepšího přítele. To zní spíš jako titul italského romantického filmu.

Běčkové mužstvo. Lucas Scaglia mi jednoho dne celý ten příběh vypráví do telefonu.

V mladších divizích fotbalového klubu Newell's Old Boys v Rosariu mohli kluci potit krev a stejně byli pořád jen jako kamikadze, jejichž hlavním úkolem je nahrávat Messimu. Lucas Scaglia byl sebevrahem číslo pět a ostýchavý Messi nejlepším střelcem. Když se poznali, začínali oba zrovna chodit na základní školu. Blecha občas přespával u Scagliů.

Messi však na své známosti se Scagliovou sestřenicí nic melodramatického nevidí.

„A u Scagliů ses s Antonellou potkával?“ vyzvídám na něm v areálu Ciudad Deportiva.

Nejdříve se ke mně nakloní, jakoby se mi chystal vysvětlit, jak se získává co nejvíce bodů na playstationu, ale nakonec jen stručně pronese:

„Hrávali jsme si spolu už od dětství. A skončilo to tím, že spolu chodíme.“

Messiho příbuzenstvo má svůj původ v italském městě Recanati, odkud pochází i básník Giacomo Leopardi. V krajině

Messiho dětství představovali Italové mezi tamní silnou přistěhovaleckou skupinou zdaleka nejpočetnější společnosti, které je dodnes jako jedna velká rodina. Blechova matka se jmenuje Celia Cuccittiniová. Bratřenci a sestřenice jsou Biancucchiové. Lionelův nejlepší kamarád je příjmením Scaglia. Dívka, s níž chodí, je zase Rocuzzová. Scaglioové a Rocuzzové jsou bratřenci a sestřenice. Jejich rodiče vlastní společně samoobsluhu a společně i bydlí ve dvoupatrovém domku. Messi chodíval na návštěvy za Scagliou a svou budoucí vyvolenou měl hned v prvním patře.

„Říká se ale, že tě prý v minulosti odmítla. Je to pravda?“ vyzvídám na něm.

Fotografie zachycující Messiho napjatý obličej v okamžiku, kdy veškerou svou sílu vkládá do některé ze svých dělovek, jsou ošidné. Stejně klamavé jsou záběry kamer sledující jeho pohyb, když má balón na kopačkách. Mezi tolika projevy fotbalové mužnosti, která si od úspěšných střelců žádá, aby ve vhodné chvíli nasadili chlapský vítězný křik, je Leo Messi snad jedinou fotbalovou hvězdou, jež je schopna svými projevy radosti nad vstřelenou brankou vyvolat u člověka něhu. Třeba když po zápase opouští hřiště s míčem pod paží a tváří se přitom jako dítě, kterému se právě podařilo vystřelit na střelnici plyšového medvídku. Na trávníku tenhle kluk ztrácí veškeré zábrany – brečí, poskakuje s vytaženým dresem, vyplazuje jazyk, všelijak se pošklebuje. Na mou otázku, zda ho někdy jeho dívka odmítla, se klidně mohl zatvářít kysele. Místo toho mi

však odpoví se spikleneckým výrazem člověka, který přistupuje na vaši hru.

„Líbili jsme se jeden druhému od první chvíle, co jsme se poznali.“

Na Leově tváři se objeví letmý úsměv.

„Pak jsem se se Scagliou přestal na jistou dobu vídat a s ní také. Za pár let jsem se s ní znovu setkal a bylo to – začali jsme spolu chodit.“

Najednou se Messi otočí, jako by se mu do zad zapíchl jakýsi neviditelný prst. Z našeho rozhovoru uběhlo sotva deset minut a on už netrpělivě hledá, kudy by se dostal co nejrychleji pryč. Stejně jako potápěč odpočítávající vteřiny, které mu zbývají na to, aby mohl konečně vyplavat nad hladinu.

Životy nás běžných smrtelníků plynou daleko pomaleji.

Učitelka je pořád tamtéž jako před lety – na svém místě ve škole.

Messiho dívka studovala módní návrhářství a pak školu hodila za hlavu.

Nejlepší kamarád Scaglia hraje za řecký FC Panserraikos.

A Blecha? Vyrostl celkem o třicet sedm centimetrů za deset let.

Messi si ukládal ampule s růstovými hormony v lednici u svého nejlepšího kamaráda. Když šel Leo za Scagliou na návštěvu a přespával u něj, bral si je vždycky s sebou.

Několikrát ho Lucas Scaglia pozoroval, jak si injekce píchá.

Aplikoval si je večer co večer.

Do obou nohou.

Pěkně systematicky, nejdřív levou, pak pravou.

Úplně sám.

V tichosti.

A nebrečel.

Lucas Scaglia ho s injekční stříkačkou v ruce viděl mnohokrát. Přesto mu Messi nikdy neprozradil, že se mu líbí jeho sestřenice. Scagliovi to kdosi prozradil, až když hrál v Řecku. Řekli mu to po telefonu. Třináct let poté, co se s Messim poznal.

Messi je skoupý na slovo nejen vůči novinářům.

„Messi píše novinové titulky jedině nohama,“ říká o něm Val-dano.

Docela milý způsob, jak vydávat za ctnost něco, v čem novináři naopak vidí jeho největší nedostatek. Messi není skoupý na slovo proto, že by chtěl žárlivě střežit své myšlenky. Je to mlčení fotbalisty, jenž nám fanouškům rozdává radost, a který našťěstí nemá nic, co by k tomu ještě musel dodávat slovy.

„A jaké máte společné plány?“ ptám se Messiho. „Vezmete se?“

Lehký větřík pohne rozpáleným letním vzduchem, který visí nad Ciudad Deportiva.

„Takhle nám nic nechybí,“ řekne bez rozmyslu.

A vzápětí dovysvětlí:

„Na takové věci ještě vůbec nemyslím. Necítím se být připravený, a koneckonců zatím ani nechci. Myslím, že mě ještě čekají jiné věci, než se ožením.“

Messi mluví o své budoucnosti poprvé nahlas. Jeho slova plynou, jako by opatrně klouzala dolů po tobogánu. Pronáší je stejně nesmělým a zároveň obezřetným tónem, k němuž se uchyluje pokaždé, když po něm chtějí, aby před televizními kamerami komentoval soutěž, kterou hodlá vyhrát. Jediný rozdíl je v tom, že místo o gólech a herních strategiích se mnou mluví o svém děvčeti a o svatbě. Jeho soukromý život je napínavým příběhem, jehož podrobnosti zná celá sportovní žurnalistika nazpaměť. Do Messiho vyprávění však náhle vstoupí všední realita. Za hlavou se mu objevuje něčí ruka a vztyčenými prsty odpočítává – jedna, dvě, nanejvýš tři minutky. Šéf tiskového oddělení klubu mě upozorňuje, že čas se chýlí. Za pár okamžiků Messi znovu zmizí za zdmi této obrovské fotbalové líhne ze skla a betonu.

4

Pokaždé když Messiho matka, Celia Cuccittiniová, přijede za svým synem do Barcelony, snaží se oživit staré rituály z jeho dětství. Večer mu přináší šálek čaje maté, usadí se na okraj postele a než zhasne světlo, pohladí syna po vlasech. Matky výjimečných lidí bývají obvykle mimo dosah radarů tisku i všech příznivců. Zastihnout ženu, která Messiho hladí po vlasech, je nevděčný úkol. Pokaždé se ozve jen záznamník, který mi oznamuje, že telefon je vypnutý. Celia Cuccittiniová se objevuje v jedné španělské televizní reklamě na mléčný krém, která končí Messiho jakoby dětským hláskem, který říká „děkuju, mami“.

Rodina i fotbalový klub vytvořili kolem Messiho jakousi ulitu, která ho ochraňuje jako umělé pokračování mateřského lůna, a kam na něj drsní chlapi ze světa fotbalu nemohou. Abych se z Barcelony dovolal Messiho matce v Rosariu, musím vytočit patnáct čísel. Mačkání číselníku mě k smrti nudí. Jednou večer, po dvou měsících každodenního vyzvánění, se na druhém konci konečně ozve ženský hlas.

Zní nezúčastněně. Hovořící žena se při konverzaci se mnou nejspíše dál věnuje nějaké jiné činnosti.

Ptám se, zda mluvím s paní Cuccittiniovou.

„Ne, já jsem její dcera,“ opravuje mě.

„Chtěl jsem mluvit s maminkou.“

„Máma není doma.“

„Má nějaký jiný telefon, na kterém bych ji mohl zastihnout?“

„Ano, ale číslo z paměti neznám.“

Maríi Sol Messiové je šestnáct a teď se na okamžik odmlčela, jako by čekala, až se jí náležitě představím. Je doma v Las Heras a vysvětluje mi, že používá matčin telefon, protože svůj má rozbitý. María Sol se na fotografiích Messiho rodiny, které šíří senzacechtiví reportéři, příliš často neobjevuje. Občas ji však v tisku zahlédnout lze, ale bývá to spíš jen náhodou. Když jejího bratra poprvé ověnčili titulem nejlepšího hráče světa, dostala se během předávací ceremonie na okamžik do záběru jedné z televizních kamer. Je štíhlá, má dlouhé, kaštanově hnědé vlasy a ostře řezané rysy dodávají její tváři poněkud strohý výraz. Ten

se podobá tomu, který mívá bratr, když je vážný. Svět fotbalových úspěchů opřádal její život odmalička. Když Leo odjížděl do Barcelony, aby zkusil štěstí v profesionální kopané, María Sol zrovna začínala chodit na základní školu.

„Zpočátku, když jsem bráchu vídala v telce, nemohla jsem tomu uvěřit,“ vypráví mi falzetovým hlasem. „Je sice hvězdou, ale pořád je to on. Nezměnil se.“

„Ty sleduješ fotbal?“

„Ano. Ale s mámou se na něj nedívám. Raději se dívám s tátou.“

„Proč?“

„S mámou se na zápasy nechce dívat nikdo. Stačí, aby se na obrazovce objevil Leo s míčem, a ona hned začne povykovat, brečí, stane se z ní najednou úplný nervák. Táta je víc v pohodě.“

María Sol Messiová nečeká na další otázky a dál přede mnou vykresluje portrét svého bratra.

„Já jsem spíš jako Leo,“ upozorňuje mě. „Jsem ráda doma. Jen tak u televize nebo u počítače. To jsem úplně nejspokojenější.“

„Tvůj bratr mi prozradil, že si rád přes siestu pospí,“ nadhodím.

„Ano. Přejde z tréninku, natáhne se do křesla a zůstane tam celé odpoledne. Nechápu, jak to dělá, že pak večer tak rychle usne. Takhle mu to ale vyhovuje.“

„A jeho holka je stejný klid'as jako on?“

„To ne. Být zavřená doma, to není nic pro ni. Když se jde Leo natáhnout, přijde hned za mnou a vyrazíme někam ven. Leovi se stačí jen zmínit, že se jde na procházku, a hned je otrávený.“

Vypadá to, že Messiho sestra je sama doma.

Otec, který také žije v Rosariu, je synovým oficiálním reprezentantem. Má malou, robustní postavu a Leo Messi bude za dvacet let vypadat nejspíš navlas stejně jako on. Když Barça v hlavním městě Spojených arabských emirátů porazila na mistrovství světa klubů Estudiantes de La Plata, diváci si při oslavách Jorgeho Messiho spletli s jeho synem a nosili ho na ramenou. Jako dospívající kluk Messiho otec také kdysi hrával za rosarijský klub Newell's Old Boys. Musel však fotbalu nechat nejdříve kvůli vojně, pak kvůli studiu a nakonec kvůli manželství. Pracoval v hutích, ale otcovství mu nakonec umožnilo věnovat se fotbalu jiným způsobem. Když Blecha začínal v Barceloně ohromovat svými výkony, jeho dva starší bratři již nějaký čas hráli v nižších divizích. Byznys kolem velké fotbalové naděje sice nikdy hlavu rodiny nezaskočil nepřipravenou, avšak po dvou synech fotbalistech si otec Messi původně nepřál nic jiného víc, než aby jeho třetím dítětem byla dcera.

Lionel Messi kouzlil s míčem jako zázračná blecha a jako správná zázračná blecha také ne a ne vyrůst. Jeho touhu stát se profesionálním fotbalovým hráčem hnala kupředu sportovní iluze, jež však byla zároveň poznamenaná starostí o to, jak finančně utáhnout své léčení. V jedenácti letech Messi měřil jen o něco

málo víc než metr třicet, což je běžná výška devítiletého dítěte. Jeho dětskému lékaři byla diagnóza jasná od samého počátku – nedostatek růstového hormonu, tedy vada, která způsobuje zpomalování růstu kostí. Na to, aby se Messi mohl léčit, musel brát pravidelnou denní dávku syntetického somatotropinu. Ampule s lékem tehdy přišly na tisíc dolarů měsíčně, víc než na polovinu toho, co vydělával jeho táta. Fotbal rázem přestal být pouhou hrou a stal se příslovečným stéblem, které může tonoucímu ztroskotanci zachránit život.

María Sol Messiová dospívala v době, kdy už léky pro jejího bratra nepředstavovaly pro rodinu žádný problém. Dneska se účastní slávy svého příjmení jakoby z anonymního neviditelného světa, v němž se obvykle pohybují mladší sourozenci celebrit. Ti mají tu výsadu, že vidí všechno, a přitom na ně samotné vidět není. Bratrův veřejný život je pro ni pohádkovým příběhem jako vystřiženým z filmu, jehož odlesk si je třeba náležitě vychutnat, a to pokud možno s kyblíkem popcornu, stejně jako v biografu.

„Jednou jsme byli v obchodáku – já, máma s tátou, strejda, teta, prostě všichni. Zrovna volal Leo a řekl nám, abychom tam na něj počkali, že hned jede za námi.“

Když Messi do nákupního střediska dorazil, vrhly se na něj davy lidí.

„Museli ho odtamtud dostat za policejní asistence.“

Bezděčná dětinskost, s níž se Messi vyrovnává se svou slávou, budí u jeho mladší sestry spiklenecký smích. Její hlas zní

v telefonu zvonivě jako cinkající sklo. Není náhodou, že mezi Messiho příznivci převládají spíše děti a dospívající, kteří tráví celé hodiny u playstationu, než dospělí vyznavači značkového oblečení. Rok před mým rozhovorem s Messiho sestrou zvítězila v televizní vědomostní soutěži, kterou moderoval někdejší brankář argentinského výběru Sergio Goycochea, sotva sedmnáctiletá dívka jménem Soledad, která toho o Blechově životě věděla ze všech soutěžících zdaleka nejvíc. María Sol Messiová mění téma našeho rozhovoru stejně rychle, jako když v neděli odpoledne přepíná dálkovým ovladačem televizi z jednoho filmu na druhý.

„Když se mu nedaří, tak je lepší na Lea vůbec nemluvit,“ sděluje mi. „To pak jen vysedává rozvalený v křesle a civí na telku. Ne že by byl přímo nevrlý, to ne, prostě jen nemá náladu.“

Důvodů ke skleslému povalování na pohovce měl Blecha víc než dost. V posledních deseti zápasech kvalifikace na světový šampionát v Jižní Africe vstřelil jen dvě branky, a argentinské noviny se nepřestávaly pít po tom, kde fotbalová hvězda vůbec vězí. Všichni doma na něj pohlíželi jako na cizince, který si spletl dres. Daleko od každodenního zaběhaného tréninku na hřišti Barcy se kanonýr Ligy mistrů cítil jako ztracené, smutné dítě. Zdálo se, že ztratil svou příslovečnou herní intuici a schopnost jít do akce bez zbytečného přemýšlení. Když k nim přidáme ještě jeho rychlost, dostaneme vlastnosti, jež Messiho charakterizují jako hráče, který se vždycky pohybuje

jakoby v budoucím čase, vždycky o krok před ostatními. „Klíčkování ve velké rychlosti, v němž je Messi naprostým mistrem, a přemýšlení k sobě příliš nepasují, ba co víc, řekl bych, že se navzájem vylučují,“ tvrdí spisovatel Martín Kohan. V dresu Argentiny a pod tlakem povinností dospělého člověka se Messi dopustil chyby právě tím, že přemýšlel. Přílišným uvažováním zradil svůj herní styl, který se zakládá na dětské nezodpovědnosti. Nejen typicky argentinská, ale vůbec celá latinskoamerická kultura je zvyklá na to, že se vše podřizuje vůdčím typům, takzvaným „caudillos“. To pak vyžaduje, aby byl člověk ve fotbalových šatnách sebevědomý přinejmenším jako božský Maradona. Političtí vůdcové musejí přesvědčit své příznivce ještě dříve, než se rozhodnou stanout na politickém kolbišti, zatímco vůdčí typ ve fotbale si své následovníky získává v šeru šaten jen pouhý okamžik předtím, než všichni vyběhnou na trávník. Messiho mlčení ve chvíli, kdy od něj všichni čekali gólovou smršť, se pomalu stávalo nesnesitelným.

Nikdy předtím ho argentinský tisk nekritizoval tolik jako tenkrát. Chtěli po něm, aby jednal úsečně jako přísný otec, a on byl přitom zakřiknutým uličníkem, který se rozbrečí po každé, když se mu nedaří. Po jednom ze zápasů v Lize mistrů, přestože jeho klub zvítězil, se Messi rozplakal v šatně kvůli tomu, že nehrál jako kapitán mužstva. Rozbrečel se také při svém debutu v barvách argentinského národního mužstva, když ho sudí vyloučil ani ne minutu poté, co nastoupil do hry. Neudržel slzy ani tehdy, když po šesti po sobě jdoucích titu-

lech Barcelona neuspěla ve španělském Královském poháru. Každou porážku prožívá, jako by to byl naprostý konec světa, a nechává se unést amatérským duchem, jímž se obvykle vyznačují malé děti. Po neúspěchu a zklamání v argentinském národním mužstvu však Messi neplakal. Díval se zarytě do země a namísto slz jeho tvář ovládla pohřební vážnost.

„Tehdy na tom byl doslova bídně,“ přiznává jeho sestra. „To vědí všichni.“

„A co jsi dělala ty?“

„Já jsem ho vzala za ruku.“

Lionel Messi má ruce velké jako brankář.

Když mu bylo pět let, babička z matčiny strany ho vzala za ruku a šla s ním ven, aby si Leo poprvé v životě začal fotbal. Dnes jí vnuk věnuje své góly a ukazuje přitom prstem k nebi. Od té doby Messi pomocnou ruku rodiny nikdy nepustil.

„Vzala jsem ho za ruku, ale nemluvila jsem na něj,“ dodává María Sol.

Messiho výjimečnost přiměla nejbližší členy rodiny, aby se vzdali vlastního soukromí a stali se správci jeho talentu a bohatství. Rodrigo Messi je nejstarším ze tří bratrů a hned po otci působí jako druhý hlavní filtr pro ty, kdo se snaží dostat do Blechovy blízkosti. Odjel do Evropy s představou, že bude pokračovat ve své vlastní fotbalové kariéře, s níž začal v Newell'su, a teď je jedním z jeho úkolů připravovat Messi-mu večeři. Když nechal fotbal fotbalem, vyučil se kuchařem a každý večer se stará o to, aby nakrmil fotbalový fenomén,

jemuž chutná především maso. Jednoho odpoledne mi Rodrigo Messi v baru jakéhosi pětihvězdičkového hotelu prozradil, že bratr nemá rád ani ryby, ani žádnou zeleninu. Onoho dne, kdy Lionel Messi podepisoval novou smlouvu s Barcelonou na deset a půl milionu eur ročně, to byl právě Rodrigo, kdo ho k podpisu doprovázel. Z rodiny je nakonec jediný, kdo v Barceloně zůstal, aby Leovi pomáhal naplňovat jeho plány. Občas se nervózně pousměje a uhladí si dlaní beztak již učesané vlasy. Doma mu přezdírají „Hasič problémů“ a jeho hlavním posláním není přemýšlet o každovečerním jídelníčku, nýbrž řešit potíže a komplikace kolem bezpečnosti Lea Messiho.

„Když po večeři vyrazí ven, dělá mi to starosti,“ svěruje se mi Leův bratr. „Nemá rád, když se kolem něj motá ochranka. Stejně ji ale vždycky zajistíme a on o tom ani neví.“

„Co myslíš, že by se mu mohlo přihodit?“

Rodrigo Messi nasadí ostražitý výraz a v jeho tváři jako by se najednou zračily tisíce možných číhajících nebezpečí, která ovšem v této chvíli není schopen pořádně vyjmenovat.

„Se slávou jde ruku v ruce závist. Sláva přitahuje všelijaké škodolibé lidi a je třeba mít se na pozoru před vším,“ varuje mě. „Fotbal je svět sám pro sebe.“

Nosit příjmení fotbalového génia je stín, který povznáší i omezuje zároveň. Maradonovu bratrovi to šlo s míčem tak špatně, že nakonec skončil v Peru a hrál tam, jako by byl cirkusovou atrakcí. Syn Johana Cruyffa v barvách Barcelony potvrdil, že jediné, co po otci zdědil, jsou jeho modré oči. Pelého

syn zase neuspěl jako brankář Santosu, a nakonec se zapletl do pašování drog a praní špinavých peněz. Pro Rodriga Messiho se starostlivost o bratra ve světě plném nástrah stala posláním a náplní jeho života. Maríia Sol na druhé straně telefonu dává zjevně přednost jinému tématu a raději se rozpovídá o jedné nezapomenutelné oslavě.

„A co ti dal Leo k narozeninám?“

„Spoustu věcí. Byl zrovna ve Španělsku, ale volal domů každý den,“ vzpomíná Maríia Sol. „Chtěl vědět, jakou barvu budou mít moje šaty.“

Fotbalista, který usíná, jakmile ho odtrhnou od balónu, ponocoval jen proto, aby mohl být při oslavách sestřiných patnáctých narozenin. Ještě z Barcelony dohlížel na to, aby rezervovali salon v nejlepším hotelu v Rosariu, aby objednali pohoštění pro dvě stě lidí a aby si sestra vybrala šaty, které se jí budou nejvíce líbit. Také osobně vybral hudebníky, kteří hráli v populárních rytmech *cumbia* a *reggaeton*. Sestře daroval zlatý řetízek s přívěskem ve tvaru srdce a prstýnek.

„A tancoval?“

„Ano. Byli jsme z toho všichni dost vyjevení, protože na bratrově svatbě proseděl celou noc.“

Ten večer ho Maríia Sol poprvé v životě viděla tancovat.

Od Messiho však nikdo jiná velká překvapení neočekává. Jen a jen jeho nádherné, fantastické góly. Jediná Messiho vydařená klička bývá hlavním tématem hovorů po celé dlouhé měsíce a milovníci kopané se za pár let budou vytahovat před

svými vnuky tím, že jim budou vyprávět, jak ho osobně vídali hrát. Aniž by o to sám nějak zvlášť stál, Leo Messi je součástí stále nových ohňostrojů kolektivního fotbalového štěstí. A pro svou sestru je přímo hrdinou.

„Čím bys jednou chtěla být?“ vyzvídám na Marii Sol.

„Ráda bych jela do Barcelony a začala se věnovat divadlu.“

V jejím hlase dospívající dívky je znát odhodlanost.

„Chtěla bych, abych jednou byla tak dobrá jako bratr. Ale v herectví.“

Maria Sol to říká s jistotou člověka, který cítí, že všechno na světě je možné. Dokonce navzdory zažitě představě, že v jedné rodině nebývá obvykle místo pro víc než jednu výjimečnou osobnost. Ještě netuší, že za každým uměním se skrývá trnitá cesta. Možná, že pro jejího bratra je právě takovou kalvárií nuda a únava, jež na něj doléhají pokaždé, když opustí míč a zelený trávník. Bez diváků a bez potlesku, pro Lea Messiho fotbalová show nekončí ani v tichu jeho domova, když každé odpoledne zavírá oči a nechává klesnout svou hlavu na polštář.

5

Na některé věci ze svého dětství Leo Messi nevzpomíná rád. Do konce našeho rozhovoru chybějí tři minuty a na jeho tváři se najednou objeví tentýž otrávený výraz, který nasazuje pokaždé, když mu sudí neuznají branku. Pokleslá brada, ústa dočteně nakřivo a svráštělé obočí. Znervózní však nikoli kvůli tomu, že se dneska musel vzdát své odpolední siesty, nýbrž

proto, že si všimne, jak z tašky vytahují knihu. Ještě než dovršil dvaadvacet let, vyšly o něm ve Španělsku dvě biografie. V jedné z nich, nazvané *Chlapec, který ne a ne vyrůst*, její autor Luca Caioli oslavuje Blechovu hrdinskou cestu nevyzpytatelným fotbalovým světem. Messi dodnes na knihu pohlíží s nedůvěrou.

„Jsou tam věci, o kterých se psát nemělo,“ upozorňuje mne a bradou ukazuje na knihu.

V melodramatickém fotbalovém příběhu Messiho dětství existují epizody, které se mu přičítají. Bylo mu třináct let, když poprvé nastoupil do letadla a letěl s otcem za moře do Evropy. Na palubě s nimi tehdy cestoval ještě kdosi třetí.

„Vzpomínám si na to, jako by to bylo dneska,“ říká mi do telefonu Fabián Soldini.

Pro případ, že by v Evropě šlo všechno jako po másle, se měl Soldini jako zprostředkovatel náležitě postarat o smlouvy. Dodnes o Messim mluví téměř otcovským tónem.

„Byl tak dobrý, že jsme se nabídli hradit mu padesát procent nákladů na léky, které potřeboval ke svému růstu,“ zdůrazňuje.

Messi byl něco jako exkluzivní exportní artikl, o němž byl agent hluboce přesvědčen, že jedinou opravdovou budoucnost najde ve Španělsku.

Na jednom podomácku natočeném videozáznamu malý Lionel Messi nadhazuje nohou sedmadvadesátkrát po sobě nejdříve pomeranč a hned potom sto třicetkrát tenisový míček.

Malé míčky se při tom ani jednou nedotknou země.

Agent Soldini pořídil z Messiho žonglování záznam a kopie této nahrávky poslal svým kontaktům v Barceloně.

„Jaký byl Messi jako dvanáctiletý kluk?“

„Velmi introvertní,“ rozpomíná se Soldini. „Když jsme s ním šli k lékaři, tak se styděl i svléknout, aby ho doktoři mohli vůbec prohlédnout.“

Také se dost těžko loučil se svou rodinou. Když jel poprvé do Španělska, tak prožíval hotové drama, než se dostal z Rosaria na letiště v Buenos Aires.

„Celou cestu probřečel,“ říká mi zprostředkovatel. „Jako by věděl, že se už odtamtud nevrátí.“

„Byl přece ještě malý kluk,“ namítám. „Na hřišti působí jako bojovník s tvrdou školou.“

„To jistě. Výzvy ho provokují. Vždycky potřeboval hrát o něco, o nějaký cíl.“

Soldini odpovídá bleskově a bez rozmýšlení na každý z mých dotazů. Vypadá to, jako by si podobné otázky každé ráno kladl sám sobě a předem si nacvičoval odpovědi.

„Jednou jsem mu slíbil, že jestli nastřílí pět branek, daruji mu kompletní sportovní vybavení značky Puma.“

Byly to Messiho první dny v Barceloně.

Blecha obýval pokoj v hotelu Plaza v barcelonské čtvrti Sants. Ze svého okna měl výhled na napodobeniny benátských věží na náměstí Plaza España a na zalesněné svahy kopce Montjuïc. V hlavě měl jedinou myšlenku. Má sedm-

náct dní na to, aby všem ukázal, co s balónem opravdu umí. Odjel ze země, v níž mu žádný z klubových funkcionářů nechtěl platit léčbu růstovým hormonem, takže se v Barceloně ve zkušebních zápasech hrálo o celou jeho budoucnost. Pár okamžiků předtím, než vstoupil poprvé do šatny, se náhle zarazil.

„Styděl se vstoupit tam sám. Musel jsem ho doprovodit,“ říká Soldini.

Toho odpoledne Leo Messi nasázel čtyři góly a jeden mu neuznali.

Agent dostal svému slovu a pořídil mu slíbenou výbavu.

Dnes spolu sedíme v areálu Ciudad Deportiva a Messi se úkosem dívá na knížky, které líčí tuto část jeho života.

„O čem se nemělo psát?“ nepřestávám vyzvídat a nechápavě přitom listuji knihou.

„Tyhle záležitosti je lepší probírat s mým tátou,“ oduší.

Když přijde řeč na byznys, Messiho otec jako by se vylekal.

„Leo nikdy neměl svého agenta,“ spustí na mě rázně do telefonu. „Zkrátka a dobře, nechci o tom mluvit.“

Problém, kterému se Messiho otec tak vyhýbá, se točí kolem stále nedořešených nároků z minulosti. Společnost bývalého agenta požaduje vyplacení odpovídající částky za období, kdy se Soldini a jeho společníci postarali o to, aby se Messi dostal do Barcelony. Jde o investovaný čas z nejistého období, v němž Blechova budoucnost byla ještě ve hvězdách. Když na to přijde řeč, i Soldiniho hlas z Argentiny rázem zvažní:

„Už mě ani nezdraví,“ postěžuje si na Messiho. „Musel jsem kvůli tomu jít dokonce k psychologovi. A Messimu jsem jasně řekl: ‚Nejde o to, že jsi mi tehdy provětral peněženku, nýbrž o to, že jsi mi zlomil srdce.‘“

Leo Messi se musel přizpůsobit zákonům velkého byznysu. Videozáznam, na němž žongluje s pomerančem, se nakonec stal reklamou na jakési kreditní karty. Soldini, který nahrávku klukovské exhibice pořídil, se o tom dozvěděl až z televize. Tam, kde končí amatérská nevinnost, začíná chamtivost fotbalového řemesla. První velký Blechův kontrakt byl sjednán na kousku obyčejného ubrousku. Carlesovi Rexachovi, tehdejšímu sportovnímu řediteli Barçy, stačilo, aby Messiho viděl hrát sotva sedm minut, a před očima zprostředkovatele sáhl v restauraci po ubrousku a vmžiku na něm svým podpisem stvrdil budoucí smluvu. Za žádnou cenu nechtěl, aby se Messiho zmocnil jiný klub. Barça si přivlastnila Messiho budoucnost na chatrném kusu recyklovaného papíru. Netrvalo ani deset let a sotva dvacetiletý mladíček začal vydělávat čtyřikrát víc, než kolik dohromady obnášejí příjmy Baracka Obamy z prodeje jeho knih a z úřadu prezidenta nejmocnější země planety. Messiho příjmení je ochrannou známkou, která funguje jako rodinný podnik pod oficiálním názvem Leo Messi Management. Fotbalový génius točí reklamní spoty pro banky a letecké společnosti, propaguje nealkoholické nápoje, videohry a holicí strojky a pózuje v reklamách na spodní prádlo a pyžama. Na pyžama, která Messi ke svým sestám vůbec nepotřebuje.

Šéf firmy Leo Messi Management znovu pootočí hlavu, ale vedoucího tiskového oddělení, který má ukončit náš rozhovor, nevidí. Je netrpělivý jako poslušný žáček úpěnlivě čekající na to, až konečně zazvoní na přestávku, aby se mohl vytratit. Juanjo Brau, fyzioterapeut, který Messiho doprovází všude po světě, tvrdí, že nejlepším způsobem, jak mu porozumět, je sledovat, jak pohybuje hlavou. Když ji svěsí, je to jako kdyby si na krk pověsil nápis „Nerušit prosím“. Většina fotbalových hvězd se chová tak, že se sama sobě podobá jak na trávniku, tak i mimo něj. Maradonova kohoutí chůze s hrudníkem vypjatým dopředu, Ronaldinhův všudypřítomný karnevalový úsměv, plouživě elegantní a aristokratická Zidanova pomalost. Leo Messi, když nemá balón na dosah, vypadá jako klon nám všem známého elektrizujícího hráče, ovšem s vybitými baterkami. Špatný oficiální zástupce sebe sama. Šéf tiskového oddělení ještě stále není na dohled, a tak se Blecha sám pomalu zvedá. Předtím se však letmo podívá na svůj telefon, aby se ujistil, že mu nikdo nevolal.

„Ukládáš si tam také svoje fotky?“ vyruším ho.

Messi si nazouvá sandály, jako by zrovna vstával z postele. Protáhne si záda.

„Fotky posílám, to jo,“ odpovídá mi. „Na nějaké ukládání ale moc nejsem.“

Konečně se objevuje šéf tiskového oddělení a mává na mne rukama jako sudí, když vylučuje nějakého hráče. Je konec. Leo Messi přestal sledovat můj batůžek, v němž mám knihy vyprá-

vějíci příběh, o kterém on sám nechce ani slyšet. Knížky jsou pro něj jako sousedé, které si člověk nepřeje zdravit. Jednou mu trenér Pep Guardiola jednu knihu daroval. Domníval se, že titul knížky musí nutně zaujmout hráče, jenž pořád jen vyhrává. Guardiola však chtěl malým překvapením předat Messimu i jistý vzkaz. Knihou zabalenou v dárkovém papíře byl poslední román Davida Trueby *Umění prohrávat*.

„A četl jsi to?“

„Začal jsem, protože mi knihu daroval on. Číst mě ale nebaví.“

„Víš, že vypráví příběh kluka, který přijede z Argentiny a pozná tady jednu dívku?“

„Ano. Pak jsem se na to zeptal a řekli mi to.“

Umění prohrávat.

Lionel Messi dodnes nad každou prohrou roní slzy. Pro tentokrát se se mnou loučí v areálu Ciudad Deportiva letmým a nedbalým stiskem ruky, který působí stejně nepřítomným dojmem jako on sám, když zrovna nemá na kopačkách míč. V hovoru se mnou se často odmlčí, mluví pomalu a neochotně, stejně tak se i pohybuje. Messiho falešná ležérnost však okamžitě mizí, ocitne-li se tváří v tvář svým soupeřům. Ronaldinho v dobách své největší slávy klamal obránce tím, že své klíčky a smrtonosné střely maskoval úsměvem. Messi pro změnu všechny vyvádí z míry tím, že působí roztržitě. Zítřka ho znovu uvidím v televizi, až mu budou předávat titul nejlepšího evropského fotbalisty roku, jeho v pořadí již dvacátou

trofej v letošní sezóně. Bude mít na sobě perfektně vypasovaný, přiléhavý italský oblek, který na něm přesto bude vypadat jako z půjčovny. Pak se zas rychle vrátí ke svým každodenním domácím zvyklostem, které jsou rozvláčné jako zpomalený film a představují dokonalý protiklad chování nejméně předvídatelného hráče na světě. Dnes odpoledne, za několik málo minut, Messi nasedne do auta a vydá se sám nahoru do kopců ke své vile s výhledem na Středozevní moře, kde se jako vždycky rozvalí v křesle a upadne do hypnotického, hlubokého spánku.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.